

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

BARCELONA, 19 DE MAIG DE 1911

NÚM. 1690 — ANV XXXIII



PERIODIC HUMORISTIC ILUSTRAT

10 centims — Atrassats: 20



TÉ RAÓ LA NENA

—He anat a l'Exposició;
he vist la cèlebre estatueta...
y res, vaja, que per mi
no es cap cosa extraordinària.



La supressió de l'impost de consums

I

Que la supressió de l'impost de consums es una necessitat y un veement desitg de l'opinió, no cal demostrarho. Es un fet que totes les escoles, tots els partits, totes les classes socials, l'han atacat enèrgicament, essent no més acceptat com una imposició de la realitat. Però es també un fet que l'impost de consums ha durat y perdurat en nostra política econòmica, veientse obligats a sostenir-lo fins aquells a quins puga oferir major repugnancia.

Això indica senzillament que la supressió no era cosa tan fàcil com haguessin pogut somniar els arbitristes y ilusos. Y, en efecte, es precis afirmar que si totes les raons de caracter economic y social reclamaven, y reclamen encara, la supressió, altres raons d'economia social feien poc menys que impossible arribar al somniat ideal. Per fortuna, lo que fa deu anys era poc menys que impossible, avui es cosa pràctica y factible, ab una mica de bona voluntat.

L'impost de consums afecta, simultàniament, a l'hisenda de l'Estat y a la dels municipis. Els municipis tots satisfan a l'Estat, en concepte de cupo, una quantitat alsada, suma que a l'any 1901 arribava, en números rodons, a noranta un milions de pessetes. Com se compendrà, substituir noranta un milions de pessetes no es cosa gens fàcil. Per la seva part, els municipis percebien, en concepte de recarrecs, una suma de xexanta cinc milions de pessetes, aproximadament, constituint aquesta la principal, per no dir quasi la única font d'ingressos de sos pressupostos.

Sortosament, una serie de lleis especials han simplificat el problema.

El cupo de l'Estat, que en 1901 era 91.000.000 de pessetes, es avuy solament de 58.000.000, efecte de les següents desgravacions:

Per la desgravació de la dècima adicional de la Llei de Presupost de 1901, quedà rebaixat el cupo en 9.000.000 de pessetes; per la Llei de 19 de Juliol de 1904, que suprimí l'impost sobre'ls blats y ses farines, quedà novament rebaixat en 10.000.000, y per la Llei de 3 d'Agost, suprimint l'impost sobre'ls vins en les capitals de provincia, ports de Gijón, Cartagena, Vigo y poblacions majors de trenta mil ànimes, sufrí una nova disminució de pessetes 10.700.000.

Tenim, doncs, que per efecte de les desgravacions parcials, el cupo de l'Estat, que era de pessetes 91.000.000, ha quedat reduït a 58.000.000, suma molt més fàcil de substituir en l'hisenda de l'Estat.

Fins avui s'havia anat, creiem que equivocadament, a les desgravacions parcials per especies. Això obligava a l'Estat, al suprimir el consum sobre una especie, a donar auxilis als municipis per la quantitat que en concepte de recarrecs pogués percibir de la mateixa, com succeï ab els vins, o be acausar un dany positiu a les hisendes municipals, com succeï ab la desgravació dels blats y farines, en la que l'Estat no donà compensació de cap mena als municipis. Tal sistema no podia seguir, y, ab bon tino, el senyor Rodríguez ha emprès l'únic camí viable y pràctic, que es la desgravació completa per poblacions, comensant per les més populoses, fins acabar en els municipis més petits.

Però, abans de seguir pel camí que hem emprès, y pera que'ls llegidors de L'ESQUELLA formin una idea complerta y exacta de l'actual situació de l'impost, no serà en và fer algunes consideracions.

Si l'Estat té establert pera totes les poblacions una tarifa pera fixar l'import del cupo de consums corresponent, en cambi sa percepció es molt distinta en els diferents municipis. Mentres en uns hi ha fielsats, es dir, portes, en altres se percebeix per repart directe entre tots els veïns. Un y altre sistema donen lloc a grans abusos. El fielsat es una duana interior que dificulta la circulació de la riquesa, a la vegada que carrega considerablement el valor dels articles de primera necessitat. El repart es injust, iníquo, per basarse sobre el número d'individus d'una familia y no sobre la riquesa del cap de familia.

En les capitals de provincia y en les grans poblacions que tenen establert el fielsat, els gastos de recaudació de l'impost pugen a un tant per cent tan crescut, que per sí sol bastaria pera condemnar l'impost.

Vegi's, si no, els datos de lo que importa la recaudació sobre el producte líquid en les capitals de provincia:

Albacete. . .	35'78 per 100;	Almería. . .	38'68 per 100;
Alacant . . .	63'13 »	Avila . . .	25'28 »
Badajoz . . .	29'40 »	Barcelona. .	13'31 »
Burgos . . .	19'62 »	Cáceres . . .	14'44 »
Cádiz. . .	8'36 »	Castelló . . .	48'14 »
Ciudad-Real	28'15 »	Cuenca. . .	18'63 »
Coruña . . .	14'21 »	Córdoba . . .	22'94 »
Gerona . . .	15'66 »	Granada . . .	16'40 »
Guadalajara	7'05 »	Huelva. . .	14'13 »
Huesca . . .	34'17 »	Jaén. . .	21'19 »
León . . .	34'15 »	Lleida . . .	29'72 »
Logroño . . .	29'21 »	Lugo. . .	28'28 »
Madrid . . .	10'97 »	Málaga. . .	52'26 »
Murcia . . .	30'38 »	Orense. . .	00'00 »
Oviedo . . .	11'81 »	Palencia . . .	13'64 »
Pontevedra. .	10'17 »	Salamanca. .	25'50 »
Santander . .	16'29 »	Segovia . . .	19'14 »
Sevilla . . .	19'86 »	Soria . . .	17'54 »
Tarragona . .	37'36 »	Teruel . . .	39'52 »
Toledo . . .	29'28 »	Valencia . . .	16'07 »
Valladolid . .	16'65 »	Zamora. . .	16'99 »
Saragossa . .	11'62 »	Palma . . .	8'84 »
Santa Cruz de Tenerife. . .	18'70 »		

El promedi dels gastos de les exaccions de consums resulta esser de 15'97 /^o en les capitals de provincia.

Y tingui's en compte que aqueixes xifres corresponen a les xifres de recaudació ans de la desgravació dels vins. Aquet tant per cent ha augmentat, doncs, considerablement.

Bastarien les anteriors xifres pera arrodonir un impost qual exacció arriba, en alguns casos, a la meitat de la recaudació y sempre a xifres exagerades pera l'administració de tot impost. Sense la supressió del cupo de l'Estat se fa impossible als grans municipis la supressió de l'impost de consums. En cambi, suprimint el cupo de l'Estat poden tots els grans municipis, sense gran trastorn de sa hisenda, suprimir els fielsats.

Pera major claretat de nostres lectors examinem el cas concret de Barcelona, que es el de totes les capitals, deixant pera altre article l'examen de la supressió en els pobles.

La recaudació de consums importa a Barcelona pessetes 15.200.000 o sigui una suma superior a l'impost de les contribucions territorials y industrials. Els que parlaven de suprimir l'impost recarregant les contribucions directes no sabien, doncs, lo que's deien. Encara que fos aixecant al doble l'actual tributació territorial y industrial—cosa impossible y absurda—no's recaudaria la quantitat que's recauda per consums.

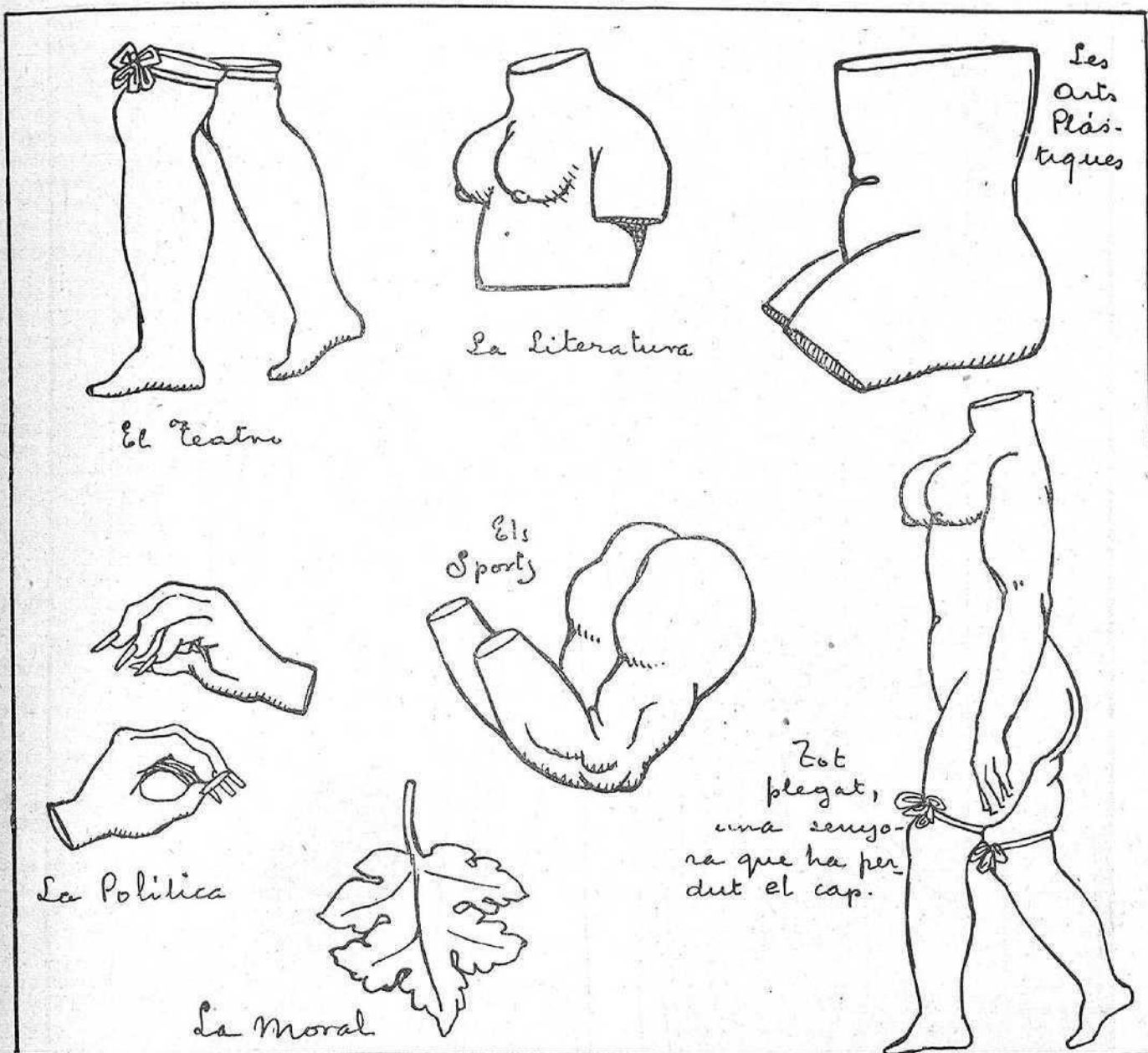
En cambi suprimint el cupo de l'Estat, que importa pessetes 3.787.284, y el cost d'exacció dels fielsats, important pessetes 1.800.000, queda el municipi de Barcelona en condicions pera poder suprimir l'odiós impost, conforme podrà veure's pel següent estat:

Recaudació per consums	pessetes	15.205.447
Rebaixa per cupo de l'Estat	pessetes	3.787.284
» » gastos de recaudació.	»	1.857.650
Total.	pessetes	5.644.934
Dèficit a cobrir	»	9.560.515
Import de l'impost de les carns	»	7.500.000
Dèficit total.	pessetes	2.065.18

Com se veu, poden perfectament suprimir-se'ls fielsats ab sols deixar subsistent l'impost sobre les carns, quedant un dèficit a la ciutat de Barcelona de 2.000.000 de pessetes que pot compensarse ab un impost sobre l'inquilinat o ab la part de tributació sobre la riquesa urbana y de subsidi industrial que li cedeix el Govern.

X. X.





MUSEO SOCIAL

Els símbols de la civilització actual.

Lladres de pa

A París va passar, no fa gaire, un cas saladíssim que, a succeir en altres temps, ben segur hauria inspirat un volum d'articles penitenciaris a la Concepció Arenal.

El fet es el següent:

Un pobre obrer que, esperonat per la miseria, havia robat un pa de kilo, fou detingut a les poques hores d'haver-se'l menjat, y com que, *à la cuenta*, la pena d'aquell delictes no està massa ben determinada en el codic francès, el jutge, un bon home, ho va deixar en dos dies de gardunya.

Fins aquí, res. De pa n'hi ha a tot arreu, y d'afamats que'n roben, també, y d'assedegats policies que persegueixen el robo, igualment; y de senyors seriosos ab ulleres y casquet que administren justícia, no'n parlem. Però lo curiós del cas francès es que, als pocs dies d'haver succeït el furt insignificant, un altre jutge del mateix departament imposava deu dies d'arrest a un altre pobre obrer, també per robo de pa,

però d'un pa que no pesava sinó una lliura. De modo que, a dintre de París mateix: per un kilo de pa, dos dies de presó, y per 400 gram d'identíc pa, deu dies.

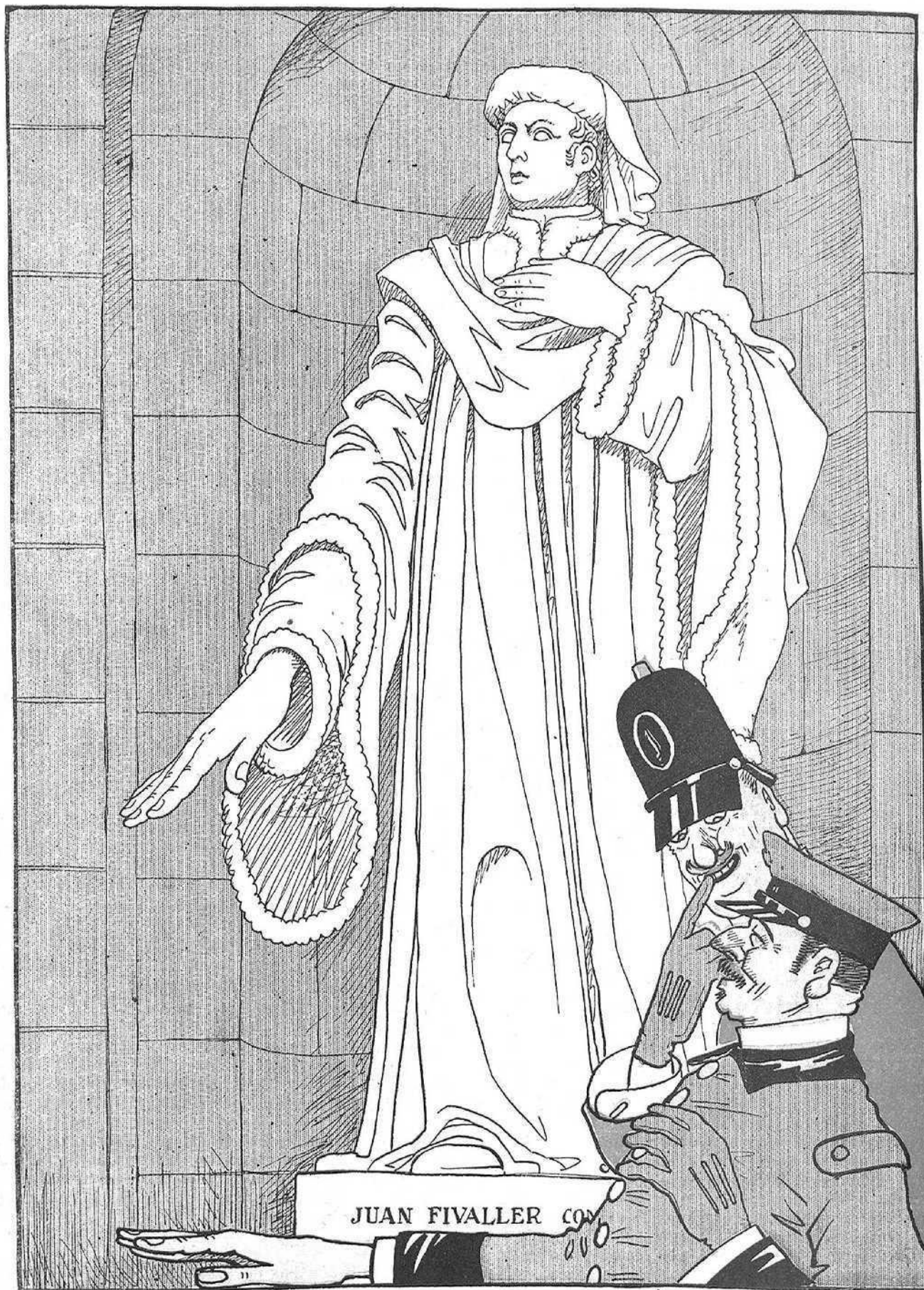
Al saberse el resultat d'aquets judicis y constatada la diferencia absurda entre una pena y l'altra tothom va dir: «Voleu més gran injustícia?...» «Que això passi en el país de l'*égalité*, de la *liberté* y de la *fraternité*, es una ignominia!», clamaven.

Nosaltres ens atrevim a preguntar: Injustícia a qui?... A quin dels dos pobres s'ha causat més perjudici: an el que ha estat deu dies detingut? No; aquet, al nostre humil entendre, ha sigut el que ha tingut més xaripa, el que hi ha sortit guanyant més.

Per què?

Molt senzill.

Durant els deu dies de presó, el que no més va robar 400 grams se n'ha menjat deu lliures, de passo, més de quatre kilos, que li ha regalat l'Estat; y, en cambi, l'altre, el que no va estar pres sinó dos dies, entre el cos del delictes (un kilo que se n'havia menjat) y el que li han hagut de donar



LA TALLA

—Oye, Quinquilla... ¿Tú sabes qué demonio indica este señor Fivaller con la mano puesta así?
—Sí, hombre!... Senyala la altura dels rechidors de avui dia.

pera manutenció a la gardunya, tot plegat no arriba a cinc lliures.

Y com que, si'ls infelissos obrers varen anar a la presó, va ser precisament per pa, naturalment que'l que més pa n'hagi tret, d'aquell es la victòria.

Lo qual demostra que l'humanitat, en tot això de l'equitat, y dels castics, y dels premis, es tan ximple, que tot sovint confon les especes y beneficia a qui més vol perjudicar.

FRA NOI

UNA BROMA

Pera'l bé, lo mateix que pera'l mal, no hi ha res tan eficaç com l'exemple. Això va ser lo que a nosaltres ens va perdre: l'exemple que a tot'hora teniem davant dels nostres ulls.

L'idea va neixer en el cafè del *Cronómetro*, que es aont cada vespre'ns reunim els *conspicuos* del barri.

—Ara que s'han posat de moda els homenatges—va dir un de la colla—¿dediquem-ne un al senyor Pons?

—No es mala ocurrencia, però... ¿quin pretext agafarem?

—Li direm que es en senyal de gratitud... per haver fet repintar les portes de la seva botiga.

—Magnific!... Magnific!...

Y tal dit, tal fet. Com que, pera nosaltres, la qüestió era riure, aquell mateix vespre varem trassar el plan. L'homenatge consistiria en un sopar de dos duros el cobert. Compats els *conjurats*, va resultar que erem vinticinc. Buscariem un fondista que per cinquanta duros ens arreglés un sopar pera vintisis persones—nosaltres y l'hèroe de la festa—y ¡visca la barrila!

Elegida la indispensable comissió, varem anar a trobar al senyor Pons.

—Senyor Pons, el barri li està agraïdíssim. La reforma que en la seva merceria acaba de fer, millora molt l'aspecte d'aquesta *mansana*. Per lo tant, hem acordat dedicar-li un homenatge.

Sincerament admirat, el senyor Pons se desfeia en protestes.

—No mereixo tant!... La repintada, de tots modos, s'havia de fer. Tal com estava, la botiga, era una vergonya. Desde l'any de l'Exposició no m'hi havia gastat un xavo.

—Deixi's de modesties—insistiem els de la comissió:—El barri coneix perfectament els seus devers... y, *nada*, el dijous se li dedica a vostè un sopar al *Pàmpol d'or*. Ja ho sab. A les vuit, tothom allí.

—Mil gracies!... No faltaré. Però consti que...

—Res: ja està dit. El dijous, a les vuit, al *Pàmpol*.

Presidida la taula, com pot suposarse, pel senyor Pons, el sopar va transcórrer ab bastanta menos alegria de lo que nosaltres esperavem.

Y es que, sense comunicarnosho els uns als altres, en el fons tots pensavem lo mateix.

—Be—ens deiem:—¿què hem vingut a ferhi aquí, en resum? ¿A pendre'l pèl an aquet bon home, que no comprèn que l'homenatge que aparentem dedicarli no es més que un pretext pera passar una vetllada divertida?...

El *menú*, com indefectiblement ha de succeir en tot àpat destinat a més de deu o dotze persones, no va pecar d'excellent. L'un plat era massa cru; l'altre, massa cuit; an aquet li faltava sal, an aquell li sobraven especes...

A l'hora dels brindis—perquè, naturalment, va havernhi—ningú sabia què dir.

—A la salut del senyor Pons, que tan admirablement ha restaurat la seva botiga!...

—Gloria al senyor Pons y a la capa de vert-bròquil que ha fet donar a les portes del seu establiment!...

—En nom del barri, brindo per la regeneració de la merceria, per la prosperitat del senyor Pons y per les guarnicions de llautó de les seves vidrieres!...



—Busqui's minyona, que no m'hi vui estar més en aquesta casa.

—Ah, sí?... No parlaries aixís si ja fos vigent el servei obligatori!



—Vaia!... Ab el servei obligatori tot se nivellará... Aleshores tant seré jo com el senyoret.

—Sí, però tu sempre estaras més gras que ell, per això.

El senyor Pons, més betes-y-fils que orador, va explicar-nos lo que li havia costat la restauració, y els disgustos que li havien fet passar els pintors, que mai acabaven y cada dia compareixien ab noves olletes...

Y apurant la punta del cigarro que, tot prenent el cafè, havíem encès, varem sortir del *Pàmpol d'or* una mica extranyats de la nostra ocurrencia.

Motius teníem, per xò.

Havíem pagat deu pessetes per barba per un sopar menos que regular;

El senyor Pons ni sisquera s'havia donat compte de la rifada;

Y apenes ens havíem divertit gens.

L'únic que, segurament, havia rigut de debò no era cap de nosaltres.

Era el fondista, que, en totes les festes d'aquet gènere, es sempre el verdader obsequiat.

MATIAS BONAFÉ

□=====□□□=====□

Masculinitat

Tinc un amic malpensat, que en les coses més aparentment banals y inofensives hi veu sotilment segones intencions y significats transcendents. Aquest amic me pregun-

tava dies enrera, fentme l'ullet y ab un mitg-riure d'home que està en el secret:

—Còm es que d'un quant temps ensà *El Poble Català* dona tanta importància als partits de *foot-ball*? Perquè els dedica llargs articles de primera plana, ab un pompós titol a dues columnes? No hi trobes res de particular, tu, en això?

—Res—vaig contestarli, y seguidament li vaig preguntar al meu torn:—Y tu, què hi trobes?

L'amic perdé la mitja-rialla maliciosa y prengué un posat seriós. Arrufà'l nas, fregà la punta del mateix, quatre o cinc vegades, ab el dit index, y gravement digué:

—Per mi, aquesta propaganda extraordinària del *foot-ball* porta quà. Quà política, m'entens?

—Ab prou feines.

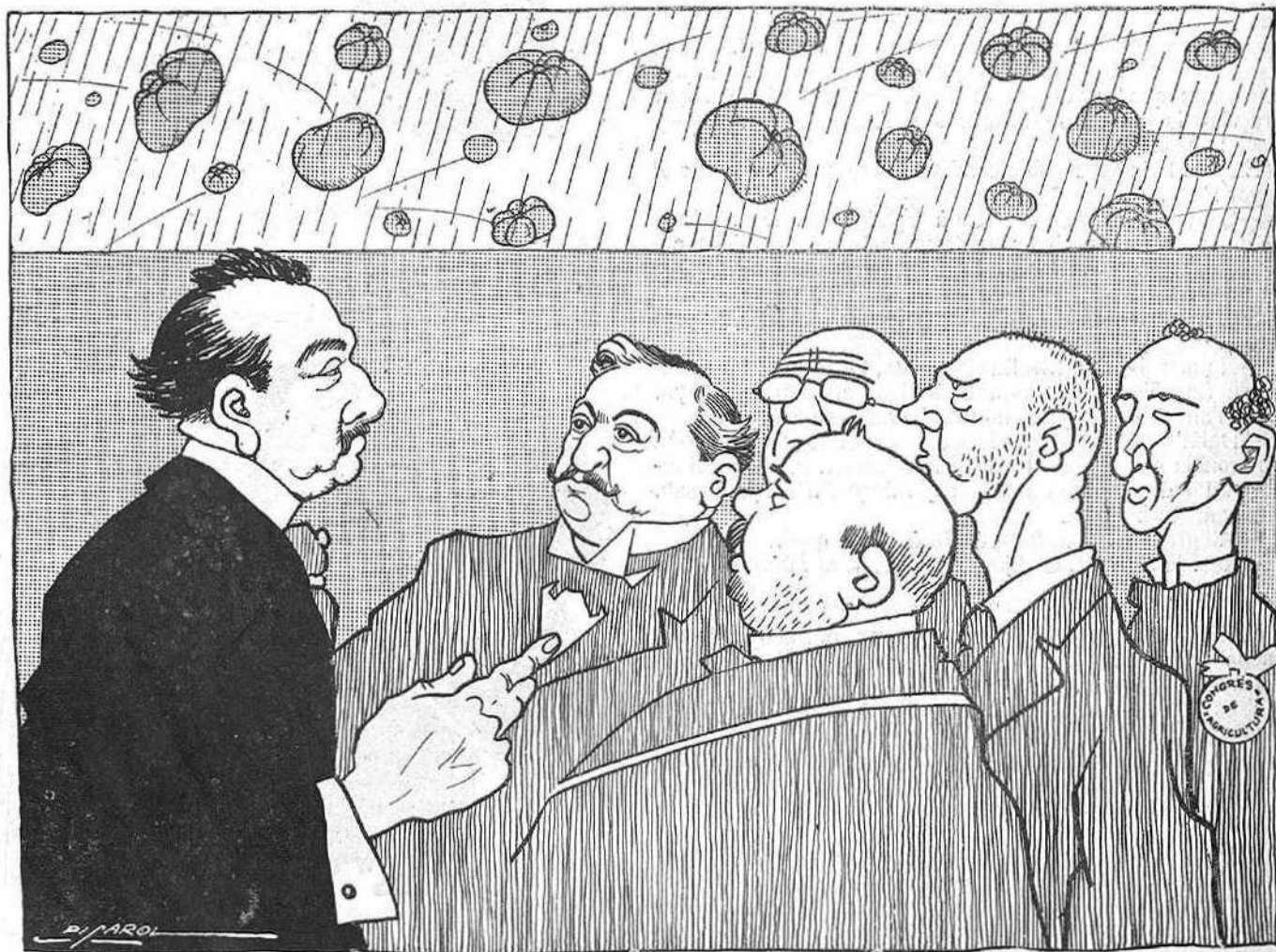
—Ja t'ho explicaré... Se coneix que'ls nacionalistes han acordat fomentar a Catalunya els sports, y especialment el *foot-ball*, ab l'objecte d'enfortir la joventut catalana.

—Això'm semblaria be; però no crec que sigui cap acord.

—Doncs jo crec que sí que es un acord. Una pila d'indis m'han convensut que'ls nacionalistes ne porten alguna de cap, no per ara, sinó pera més endavant. Van a provar si poden fer del jovent català un jovent energic, resistent, coratjós. Un jovent *masele*, en una paraula. *Masele* de debò, m'entens?

—Continúa semblantme be la cosa. Llàstima que no existeixi, de fet, aquet plan que tu creus veure.

—Es que'l plan va més enllà. Si's vol fer una joventut *masele* es pera que porti la masculinitat al moviment naciòt



DE RETORN

—Y be ¿què han acordat en aquet famós Congrès d'Agricultura.
—No hem acordat res... però tots hem convingut en que aquest any, a Espanya, se li prepara una gran cullita de tomatecs.



MOTIU PODERÓS

—Y com es que ha fet això, desgraciat?
—Per res... Per veure si a una banda o altra'm curarien l'encostipat que tragino ja fa dies!

cervell y els nervis, y que s'hi ha de portar també els muscles. S'han adonat que l'agitació catalanista de temps enra, apagada d'un buf, no era la d'un poble veritablement fort, sinó la d'un poble simplement nerviós. An aquella creixença del catalanisme se li pot aplicar la justa frase que digué en Briand sobre'ls sindicats obrers: «Han crescut molt: però han crescut més en nervis que en muscles». L'intent dels nacionalistes es fer creixer la musculatura del poble català, pera que aquest adquireixi la veritable fortaleza. Y, naturalment, pera conseguir aquest resultat no serveixen els Jocs Florals, ni els rapsodes, ni les sardanes. El *foot-ball*, en cambi, serveix admirablement. La victòria de Catalunya no són capassos de conseguir-la, per sí sols, els poetes groguencs y ullerosos, ni els sardanistes coll-torsats y de cametes primes, propies pels saltirons. Aquets no són ni poden ser els barbres que, segons la frase d'en Cambó, han de fer irrupció a Madrid. La legió de barbres han de formar-la aquets *foot-ballistes* de cames fortes y dures, de cara vermella, de pit ample com un escut de guerra... Aquest jovent sí que serà capaç de fer la desitjada y necessaria irrupció!

Callà el meu amic, y'm mirà ab l'aire satisfet d'un home que creu haver demostrat lo que's proposava. Y veient que jo no li deia res, al cap d'una estona'm preguntà:

—Comprens ara el perquè *El Poble Català* dona tanta importancia a les partides de *foot-ball*?... Ja veuras com aviat en els centres de l'U. F. N. R. se formaran equips *foot-ballístics*. Els deportes no estan pas renyits ab la política. Les grans festes nacionalistes de Boemia són principalment festes gimnàstiques. Entre molts altres exemples que't podria citar hi ha els de l'equip socialista francès de *football*, el qual ha obtingut brillants victories.

Tornà a callar l'amic, me mirà novament ab aire de satisfacció, y aleshores jo vaig dirli:

—Tot lo que has dit es molt raonable. Y fora de desitjar que no estés solament en la teva imaginació, sinó també en el pensament dels nostres capdavaners. En l'Assamblea de constitució de l'U. F. N. R., la ponencia del senyor Puig y Esteve senyalà un bon camí. La pilota del mascle joc anglès pot contribuir poderosament a la fortitut y al triomf de la patria catalana.

WIFRED



NOVES DEL MARROC

—«Escriuen de Fez que sovintegen els robos pels voltants de la ciutat...»
—Y d'això'n diuen grave situació?... Si això es estar com a Barcelona!

nalista. En Pere Corominas ja ha parlat de que la política es, en certa manera, qüestió de bíceps. Al meu entendre, els nacionalistes han conjuminat tot un plan de política física. Creuen que no n'hi ha prou ab portar a la lluita el cor, el

Es el número de moda.

Va fer la seva aparició tres setmanes enrera, y ja la seva popularitat res té que envejar a la dels tan renome-

El 1427



CONGRESSISTES

—Què tal? Com ha anat aqueix congrés d'Obstetrícia y Tocologia?
—Ah, molt be. Aqueix y el de la Poesia són els que més m'han agradat.

nats, 7, 13, 606, 69 y demés números més o menos cabalistics y de reputació consolidada.

Constitueix pera l'element jove el clou de l'actual Exposició de Belles Arts, y's compten ja per centenars les dames barcelonines que han fet del 1427 objecte dels seus més fantasiosos pensaments. El jurat d'admissió l'ha popularisat sense volerho, y totes les tardes, les dels dijous y diumenges especialment, veu el 1427—altre cop en possessió dels corresponents *simbols d'home*,—formarse aprop seu animades reunions de distingides damiseles, sortides, com es natural, d'entre lo bo y millor de la goma barcelonina.

En el seno de no poques families entre les moltes que, segons el nostre espiritual *Glosador*, van a Belles Arts a fer ganxet tot escoltant l'orgue o la Banda, ha dut el 1427 seriosos enrenous y motivat grossos xivarris. Per de prompte pot afirmar-se rodonament que ha acaparat el 1427 les mirades y els sospirs de l'element femení, que en cap altra Exposició com en aquesta havia passat tantes hores al Palau de Belles Arts.

No costa res assegurar-se de lo que diem.

Que qualsevol tarda de les senyalades entri el llegidor a l'*hall* central de l'Exposició, y el cap—el cap de damunt del coll—apostem, a que no troba en tot el passadís d'a mà dreta una cadira buida per remei.

Signe infalible dels temps calamitosos per què passem. Una manifestació més d'aquet menyspreu general que senten les nostres classes pel vegetarisme y l'austeritat, defecte que ha de conduir-nos fatalment al precipici. La nova generació vol carn, si pot esser del mitg, la part més substancial. Y contra els desitjos de la joventut en Falp y Plana no hi pot res, ni les nostres prèdiques sanitàries representen altra cosa que panyos calents, bons, tot lo més, pera agravar el mal.

Com que priva la sicalipsis, la gent vota, aquesta primavera, pel 1427. Tant es veritat lo que diem, que de pecar la nostra aristocràcia d'un xic esplèndida, de no esser les nostres classes directores tan aficionades a divertir-se de franc, l'èxit economic de l'Exposició estaria des d'ara assegurat. Essent els nostres rics com són, no hi ha entre l'alta socie-

tat pare ni mare de familia que no realisi mil diabòliques combinacions, ni posi en joc totes les influències pera fer-se ab un *pase* que, al temps que li permeti satisfer la *curiositat* de les nenes, no li danyi la butxaca.

El triomf alcançat pel 1427 passarà a l'història.

Y temps a venir se faran exposicions, vindran artistes de fòra, tocaran les orgues y sentirem la Banda Municipal, tot, si volen, millor que no pas ara. Però estiguen segurs també de que cada vegada que un nou certamen d'aquesta mena's porti a cap, exclamaran les senyores que hagin presenciat l'actual:

—Com el realisat en 1911, cap. Hi havia un 1427...

Ja ho diu ara en Pirozzini, un dels més entusiastes admiradors de l'obra de l'escultor belga.

Boy



COMEDIES DE SENYORS

Haureu sentit a dir moltes voltes: «No's pot anar al teatre català. No més hi surten que menestrals. Els autors de la nostra terra no fan comedies de senyors; barretines o gent enriquida; però els senyors no saben retratarlos.»

Tot això està molt be. Però anem a pams, y fem una senzilla pregunta:

De senyors de debò, de veritables senyors, de senyors tipo, de senyors «classe» que's puguin treure a les taules, estilissats per Part del teatre, realment n'hi han, a Barcelona? Centenars de families que prenen tè, encara que no'ls agradi, perquè'n prenen allà a Anglaterra, y's fan visita els uns als altres, y no saben de què parlar; y donen reunions ab criats de càn Llibre, que s'han de deixar les patilles per no semblar més senyors que'ls qui els van a visitar, se poden pendre com a «tipo», y portar-los a la nostra escena pera que un jorn ens tradueixin y'ns prenguin per «rastaguères», per cursis? Ens sembla que qualsevol que hi pensi dirà als autors: «No'ns copieu, que si'ns fessiu tal com som, a sota d'un frac ben tallat ensenyariem la camisa, y més endintre de la camisa veurien que no sabem de lletra.»

Pera poderlos copiar, que tenim reis, bons o dolents, y tota aquella gent que'ls volta, que surten de tant en tant al «Nuevo Mundo», o als «Nuevos Mundos»... que's publiquen en altres terres, aont hi ha senyors que'n són y que'n fan? Que tenim noblesa que exerceixi, que tingui immensos vedats aont se cassi el cervo o el singlar, ab les cornues de gossos que aquí no veiem més que en els cromos? Que tenim ni tan sols grans gastadors, com a l'Argentina y a l'Uruguay, que en un vespre y en dotze jugades se juguin un milió de «pesos»? O dones de món «esgarriades» que portin abrics de pell de cinquanta o seixanta mil francs? Que hi ha qui tingui barco pera ell tot sol? Que hi ha gent de lo que's diu «gran món», o tan sols de «quart de món», que escandalitzi pel seu gastar, en la nostra terra menestrala? Y dones, si no hi són, o escassegen, com tenen de copiar-se? Com els farem eixir, si no'n tenim? Com convencerem al public que aquesta gent es de casa, si ensenya el forro de fòra?

Figureu-vos que un autor, en una comedia de senyors que fossin de la nostra terra, hi fes sortir una senyora que portés pells de cent mil francs! Lo primer que faria el public, comensant pels palcos prosenis, després

FUNCIÓ DE BENEFICI (MUEQUES D'ALEXANDRE NOLLA)



—Avui sí que haig de lluhí
les facultats amagades...



—Perquè totes les mirades,
avui deuran ser per mi...



—L'escena del discreteig
la faré dolça, apacible...



—Quan vingui aquell tros terrible,
quina furia!... Ja m'hilveig!...



—Algun Zaccant envejós
dirà que soc un sabata...



—Jo, davant de la safata,
quin riure més bondadós!...

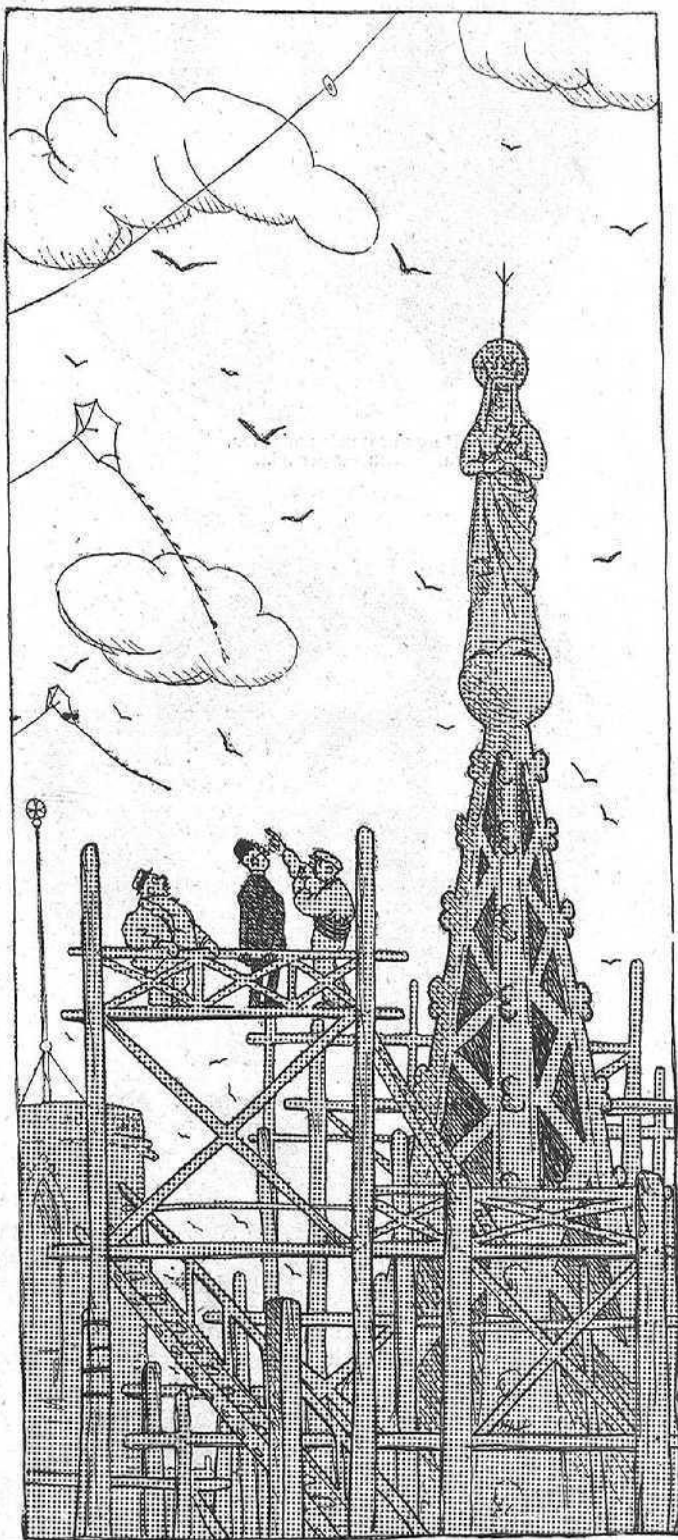
d'haverse escandalitzat, seria dir: «No es barcelonina. No n'hi ha, d'aquet preu, aquí a casa.» Figureu-vos que fan sortir un grup de diplomàtics que parlen de coses d'Estat, diríem: «Això es de novela, perquè aquí no hi ha embaixades; y si ve algun embaixador el segueixen les criatures.» O figureu-vos que a les taules hi fem sortir un

explorador, o un gran «sportman», o una reina, o un príncep, o un gran duc; si no'ls fem maniar a les Russies, o en unes terres imaginaries, com ha fet el nostre Guimerà, ningú els pendrà per catalans, perquè tot-hom sab, y no s'erra, que'ls senyors d'aquí són mitjos senyors, que poden ser molt honorables, però que, pera treure'ls a les taules, els fallen diners, els falta roba, y fins els fa falta senyoriu, comparats ab els d'altres terres.

Aquí l'autor, si vol «fer senyors», y els vol fer del natural, ha de fer gent enriquida, però ab fortunetes modestes; ab el frac pera anar tirant; ab l'automobil pera que'l tirin; ab un pis ric, però d'un gust dubiós; y ab un passament de cultura. Aquí domina el senyor Esteve, y el senyor Esteve es la sola classe que fa classe pera dur a les taules; y tot lo que sia apartarse'n, seran excepcions exòtiques que faran riure als espectadors perquè no s'hi coneixeràn.

Ab tot lo dit volem dir una cosa: que pera fer obres de senyors tenim d'esperar que n'hi hagin.

XARAU



LA SANTA ELENA DE LA CATEDRAL

—Per què l'han posada d'esquena a la plassa de Sant Jaume?
—Perquè no vegi les coses lletges que's fan a Cà la Ciutat.

Al "Mundial"

Aprop de 500 comensals varen concórrer, dissabte passat, al banquet d'homenatge als regidors de l'U. F. N. R., que se celebrava en la gran sala de festes del «Mundial Palace».

Presidit pel nostre diputat senyor Corominas, transcorregué l'acte ab l'alegre cordialitat d'una admirable harmonia, essent la nota dominant l'esperit d'unió fraternalment democràtic del nostre ja formidable exèrcit de nacionalistes, republicans y federalistes.

Y, ab l'imminència de sempre en tot apat de caràcter polític, l'hora dels brindis arribà. Escumejà en el cristall l'inspirador brevatge y comensaren els discursos, encaminats els uns a lloar les gestes administratives de la nostra minoria consistorial, y principalment les d'en Lluhi, que es el seu digne capdavanter, y dedicats els altres, els dels regidors homenatjats, a remarcar ab gran fermesa les orientacions del partit y els rosats projectes pera l'avenir en tot lo que's refereix a la política dintre del Municipi. Entre'ls molts que parlaren recordem els senyors Layret, Suñol, Batlle, Vallès, Junoy, Monegal, Corominas y Lluhi.

Amén y endavant.

PEPIS



ROMEA.—*Les flames del goig.* Tragedia tempestuosa en quatre actes... de temeritat, per don Xavier Viura. Està escrita mitg en prosa mitg en vers, com els cànecs de Salomó, y conté una il·lustració musical ab variats ritmes, com les danses de Salomó.

De l'assumpte no'ls ne podem dir gran cosa, perquè a pesar de que l'obra està escrita en un llenguatge molt estranger, ningú's va cuidar de repartir l'argument imprès a la concurrència. Y com que ningú va poder llegir l'argument, ningú's va enterar de l'obra. Vagament confosos, recordem *qualques* episodis esferidors, d'aquells que deixen punyenta petjada en l'esperit, *quiscuns* personatges dels que's mouen en l'escena, y *qualcom* de les coses transcendents que hi passen.

En el primer acte, discreteigs entre galans cortisans y mado-nes y damiseles; un *conato* de rebelió socialista ab frases de



UNA JOGUINA DE MODA

—Lladonet, Lladonet..., tente tiesso!

Juan José y duos passionals *inefables* entre la Baró y en Codina (uns amorosos transports marca Aixelà), y que demanarien un Lluís XVI ab pabelló a gran velocitat si no fos que en Viura es completament cast de mitg en amunt.

En el segon, que passa en un bosc de garrofers, prop de Versailles, hi apunta el drama: els gelos de la Baró, l'amor fraternal d'en Tor, el furor d'en Buxens, un sogre cascarrabies que sempre té la mà a l'espasa y a cada punt se la vol treure (estem segurs que se la treuria), sinó que en Viura, molt santament, no li permet, perquè li deu semblar poc espiritual; ab tot això la trama va prenent, en aquest acte, molt relleu, un relleu *inefable* y una intensitat *indomptable*.

En la tercera jornada, la cosa ¡ai! ja s'embolica. Ja esdevé perceptible, *inefable*, immonda, tota la tragedia: tres llampecs de pega grega, un punyal, una noia en camisa, un palanganer y tres gotes de sangüeta. Al voltant d'aquets quatre o cinc ingredients gira tota l'epopeia, que s'ovira cada cop més negra. Ja ho

anuncia un dels personatges: «Me sembla, noi, que tindrem tempesta...» «Tu dius be,—respon l'altre.—Això ha de finir, y'm sembla que finirà malament.»

Els espectadors celebren l'acudit ab grans mostres d'*inefable* joia y remembransa, y...

en mitg de gran ovació
se veu com baixa el teló.

Y arribem al quart, *parduzco, bragado, cornilargo y perni-abierto*. El quart es quart y ajuda. Aquella mala dona del palanganer vol tirarse al damunt d'en Codina ab intent de seduirlo; se'l vol fer seu de totes maneres y ab totes les males arts; però com que en Codina ja sab que entre bastidors hi ha en Capdevila, que s'entera de tota la tragedia, li diu «que no, que no pot ser, que ell es un cast donzell, y que què s'ha pensat». El public, aleshores, comprèn que l'amor de la dona del palanganer per aquell home deu ser poc *inefable*, desde'l moment que intenta



SICALIPTICS

—Ahir vaig seguir totes les barraques del *Paralelo*... Catorze «Pulgas»!
—Doncs, digues que va ser una nit molt grata...

comprometre'l d'aquell modo. Per sort, *Les flames del goig* d'en Codina són pures, y el xicot no's deixa enredar, y li diu «que a set y mitg no farem res, que ell ja està compromès ab la Ferrereta...» Tot seguit entra aquesta y me l'abrassa, y acorden anar al cel en cremallera, aprofitant un passatge *gratis* que'ls facilita el graciós Font, que aquí fa de traïdor y els apunyala, fins que cauen abraçats, y, quan són estirats a terra, entren els vandals, y, després d'engegar quatre crits *inefablement* subversius, se'n van a robar les gallines.

En tota l'obra no hi ha un sol monolog, y això diu molt en favor d'en Viura, puix ja sab el cantor de les travessies del carrer de Basea que això dels monologs no es de bon gust, ni s'estila en comedies modernes; com tampoc hi ha efectes rebuscats, ni *latiguillos* (que no s'ha pas de comptar per *latiguillo* el *latigasso* que en Tor clava an *en Bardem* en el primer acte), ni finals espantosos; però de diàlegs de dos que enraonen, y d'entrades y sortides, més o menys justificades, d'això no'n vulguin més. Diem més o menys justificades y es mal dit, que en totes hi ha posat justificació l'autor; tots els personatges ho diuen abans de marxar: «Bueno... Me'n vaig.» Y aquesta es una novetat digna de ser tinguda present quan se fassi l'història de la decadència del nostre art dramàtic.

El llenguatge es una delícia; un floret de mots triats... com els purs. Se veu que l'autor ha anat a espigolar en la literatura d'*El Consejero de los enamorados*; per això resulta un llenguatge que no es ni parlat ni escrit... es sense fils.

L'interpretació molt irònica, sobre tot per part dels mascles, que les madones y damiseles encara van aguantar-se els estornuts, y no més reien per sota'l nas, prenent-se bastant en serio els papers de Na Elissa, Na Pepeta, Na Ramona, Na Gertrudis, Na... Total, *ad*.

En Viura va sortir a rebre els aplaudiments als finals dels primer y segon actes, y encara per equivocació... El public va comensar a aclamar an en Tor, que havia fet molt be'l paper de defensor de madona sa germana, y com que tothom cridava: «Que salga el Tor!... Que salga el Tor!...», en Xavieret, es clar, va entendre que cridaven l'autor, y'n obsequià ab la llur mística silueta de seminarista concirós.

Tot lo apuntat, naturalment, va constituir un immens y *inefable* regositg pera'ls amics y pera'ls enemics d'en Viura. Tot-hom va disfrutar de valent; els amics perquè van decidir que'l noi, si be's demostrava que no servia pera escriure tragedies, podia, desde aquell instant, considerarse com el primer autor

còmic de les terres hispàniques, y els enemics perquè varen acordar que aquella estrena de *Les flames del goig* valia tant com una reconciliació, y quedaven venjats ab escriure y pera tota la vida.

L. L. L.

ESQUELLOTS



UN eco del sopar-homenatge del *Mundial-Palace*.

Dos individus que hi han assistit, de bastant relleu en la plana major de l'Esquerra, s'aturen davant del monument a Colón.

L'un:

—Ja l'heu sentit ¿eh? an en Marial. Ha dit que «mentres sigui al Municipi el nostre company Lluhi y Rissech, ell acatarà la seva quefatura, fins en els afers administratius, y que abans se retirará de l'Ajuntament que cometre un acte d'indisciplina».

L'altre:

—Sí que l'he sentit. Com també vareig sentirlo en una sessió municipal del passat Desembre, quan va dir que «ja comensava a ser intolerable que'ls nacionalistes volguessin ser els *magatzemistes de l'amor a Barcelona*».

Y els dos interlocutors se miren un moment, se planten a riure y rient segueixen Rambla amunt.

□

PER falta de quartos no s'ha pogut obsequiar, en la mida que s'havia projectat, als congressistes agricultors que'ns acaben de visitar.

L'Ajuntament s'ha excusat en els gastets extraordinaris que li reporta l'Exposició de Belles Arts.

Per alguna cosa va dir en Peyo:

*Una cosa es l'Escultura
y una altra l'Agricultura.*

Un redolí que semblava el més poca-solta dels *Cent Conceyls* y que ara, en aquets moments, té el valor d'una sentència.

□

TEMPS enrera, al davant de la porta del teatre Principal va obrirshi un ample pas destinat a la circulació de carruatges y's tapà el que ab el mateix objecte existia un poc més amunt.

Doncs be: quan ja tothom s'havia acostumat a la mencionada reforma, venen ara les brigades municipals y, palada aquí, cop de picot allà, tornen a tapar el pas obert, obren altra vegada el pas tapat y pera que la broma resulti més completa, arrenquen un arbre dels més frondosos d'aquell tros de Rambla.

Y ¿saben qui l'ha ordenada aquesta inutil y desguitarrada operació?

¿Un escapat de Sant Boy?...

No, senyors; l'arcalde, el marquès de Marianao.

**

Si a l'Ajuntament hi ha algun regidor capas d'interessarse seriament per aquestes *petiteses* que indignen a Barcelona més de lo que ells se figuren, ¿tindria aquest regidor—sigui qui sigui—la bondat de fer entendre al graciós marquès que aquestes bromes sols se les pot permetre al seu park de Cambrils, o en qualsevol altre lloc aont sigui ell el qui pagui el gasto y carregui ab totes les conseqüències de l'etzegallada?

Mentres ve la resposta, esperem sentats... a l'ombra del magnífic plàtano que don Salvador ha fet arrencar entre l'extrem de la Rambla y el Pla de les Comedies.

□

Les flames del goig han sigut retirades del cartell del «Romea». De modo que'ls que esperaven veure la segona representació han quedat ben xascats.

Ja s'ho podien pensar,

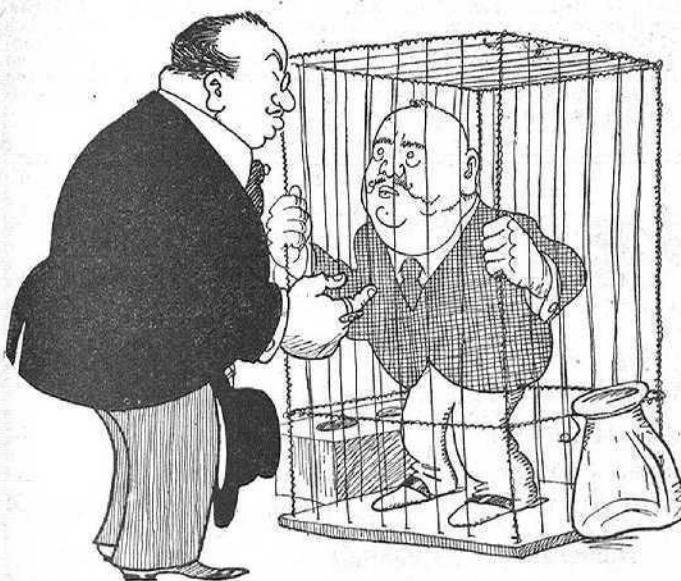
Obres aixís són com els eclipses totals, els terremotos, les pestes; no més se veuen una vegada y's recorden tota la vida.

Y sinó, mirin en Pujulà y Vallès com no hi va fer falta el primer dia y com s'hi va divertir de valent.

Ab motiu, per això, ell



—Es llàstima que vostès també hagin d'anar al
servici, quan sia obligatori...
—Per què?... Que vol dir que no fora un bon ar-
tiller jo?



Don Gonzalo: —Ja veu quin desastre!... Lo de les
aigües, desbaratat, y ara, per més pèga, un gra-
pat d'anys de garjola.
—El caudillo: —Estigui tranquil. Quan surti de
la presó li dedicarem un homenatge

Perquè desde la famosa estrena d'*El Geni* no s'havia fet a
Barcelona cap obra dramàtica que fes riure tant.
Les flames y *El geni* venen a ser allò que's diu dues fites.

□

LEGIM:

«Ha sigut nomenat vocal de la Junta de Protecció a l'infan-
cia el senador senyor Junoy.»

Ho celebrem de veres.

Y després de celebrarho, esperem que, en vista d'aquet no-
menament, se multiplicaran les simpaties que'l nostre bon amic
tenia ja en algunes juvenils agrupacions polítiques.

□

PREPARAT per l'infatigable Societat Astronòmica de Barcelo-
na, va realitzar-se el passat diumenge en el Paraninf de l'Uni-
versitat l'experiment del pèndol de Foucault, per medi del qual
se demostra *visiblement* el moviment de rotació de la Terra.

L'exit de la prova fou grandíssim, y tant ha cridat l'atenció
pública, que la Societat Astronòmica's proposa repetirla el vi-
nent diumenge a les 11 del matí.

Entretant, demà dissabte, a les 4 de la tarda, se celebrarà al
citad Paraninf una sessió especial en obsequi a la Premsa de
Barcelona, en la que's verificarà el mateix interessant experi-
ment.

Ens plau fer públiques aquestes notícies, tant per agraïment
a la benemèrita Societat Astronòmica, com per lo que contri-
bueixen a enlairar fóra d'aquí el bon nom de la nostra ciutat es-
timada.

□

COMENTANT el nostre estimat confrare *La Publicidad* la labor
realizada en el Municipi per l'actual minoria nacionalista,
ens fa, als barcelonins, una confidència ben curiosa.

«La ciudad—diu—le es deudora á esa minoría de muchísimas
cosas, de las que no se había enterado, en el eterno devaneo
de su alma distraída.»

¿De manera que, fins ara, no'ns en haviem enterat?

¡Ah, cattivo!...

□

ELS pagesos d'Horta varen dedicar, com cada any, una solem-
ne festassa a Sant Isidre: passa-calle, ofici cantat, saragata
en gran, allò que's diu una adhesió complerta.

Això era'l dilluns.

L'endemà, dimars, el patró dels agricultors els agraia l'obse-
qui enviantlos desde'l cel una pedregada y uns llamps que no
hi van valer ni sant Roc, ni sant Marc, ni santa Creu, ni santa
Bàrbara.

L'experiencia es la mare de la ciencia.

Això els ensenyarà de creure una mica menos en els sants y
una mica més en en Dionís Puig y en els canons granifugs.

□

Y encara hi ha sers candorosos que's fien de l'Historia!...

Aquí tenim, per' acabar de pèrdrehi la fe, la vista de la
causa d'en Posa.

Tothom qui ha volgut ha assistit a les sessions; tothom ha
presenciat els fets. Y ab tot y tractarse d'un aconeximent
d'ara, del dia, desenrotllat com qui diu davant de mil testimonis,
dos diaris barcelonins donen compte d'un mateix episodi de
dues maneres ben diferents.

Es el dramatic moment en que'l pare de l'acusat se presenta
a declarar.

La Vanguardia:

«Antonio Posa es ciego y fué conducido al estrado por dos
alguaciles.»

El Noticiero:

«Antonio Posa, á causa de ser ciego, se presenta en la Sala
acompañado de dos mujeres.»

¿Còm s'explica una contradicció tan espantosa? Els que acom-
panyaren al pare de l'acusat al davant del tribunal ¿eren dónes
o eren agutzils?

**

El lector, després de meditar un rato, se queda perplexe y no
veu, pera'l formidable enredo, més que una d'aquestes dues sor-
tides:

O que'ls acompanyants del pobre cego eren dos agutzils ves-
tits de dona;

O que eren dues dones, disfressades d'agutzil.
 ¿Per quina d'aquestes dues interpretacions opten vostès?
 ¿Per la primera?
 ¿Per la segona?
 ¿Per cap?

CULLIT en una taula de cafè:
 —Mira, tu, què diu el diari.
 —Què?
 —«Ha quedado constituida la Comisión del proyecto de Aguas.»
 —Ho poso en quarantena.
 —Per què?
 —Perquè, si fos veritat, a hores d'ara ja hauriem llegit que ho han celebrat ab vi.

Un'altra baixa.
 Dissabte va morir en aquesta ciutat don Narcís Buxó y Prats.
 Era un dels republicans barcelonins de més llarga historia y segurament el més antic dels seus ex-representants municipals. Elegit regidor, junt ab altres disset candidats republicans, en les eleccions de Desembre del 1871, al proclamarse la República en 1873 fou nomenat alcalde.
 Anys després tornà a formar part del Municipi, y al deixar, darrerament, de ser concejal, visqué molt retret y quasi oblidat dels seus amics.
 [E. P. D.]

LEGEIXO:
 «Próximamente se dará en el Teatro Principal una conferencia pública sobre la pornografía.»
 Molt be.
 Augurem al conferenciant una nombrosa concurrencia y un gran exit.
 Sobre tot si la conferencia va acompanyada de *proyecciones luminosas*.

DESDE la Presó Nova, y pera la seva inserció, ens ha sigut remesa la següent quintilla:

«NUESTRO HOMENAGE

*El partido radical
 da un banquete á Pich y Pon
 que en plena Diputación
 votó la ley marcial,
 á Maura y la represión.*

Los presos políticos.»

Queden complascuts.
 Ja està insertada la quintilla d'en Pic.
 Y un pic insertada, ens en rentem les mans.

CORRE'l rumor de que l'Ajuntament vol acordar—o ha acordat ja a hores d'ara—que l'Ignasi Iglesias passi a «Cementiris». Me fa molt mala espina!
 L'Iglesias traslladat a Cementiris?
 Això deu ser cosa d'algun autor dramatic envejós que treballa per sota mà.

LA cèlebre Comissió nomenada fa poc pera l'estudi de la qüestió d'aigües ha determinat reunir-se dos cops cada setmana a la Plassa d'Armes.
 A la plassa d'Armes?
 Ai, ai, ai, ai!
 Me fa por que això acabarà a tiros.

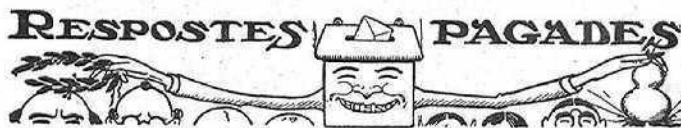
EL Centre Català de Sabadell se prepara pera celebrar solemnement la data del vinticinquè aniversari de la seva fundació. Aquesta festa commemorativa tindrà lloc els dies 4 y 5 del vinent Juny, y estarà composta per varis actes de veritable importància.
 Pel fet d'esser aquet Centre Català l'entitat més antiga din-

tre de l'actual vigorós moviment de la nostra terra, y tenint en compte els valiosos elements que assistiran als actes que ab tal motiu s'organisen, es d'esperar que aquets estaran revestits de tota solemnitat, y que constituirà un aconeximent remarcable la festa commemorativa de la fundació del Centre Català de Sabadell.

PIROPOS entre dos literats del dia:
 —En la teva llibreria no s'hi troben sinó els teus llibres...
 —Pitjor tu, que, en les teves obres, no s'hi troba més que la teva llibreria!

SOLUCIONS als darrers Trenca-caps

A la Xarada: *Immodestia*.—A l'endevinalla: *Estisores*.



Lauro Urfanno (Sagunto): Si l'envia, el llegirem y li donarem la nostra franca opinió.—Joan Rocabert: Me quedo ab el jeroglífic.—Ll. S.: Els seus versos tenen poca *enjundia*; vull dir que, fóra la música, no'n queda res.—Artur Garric Pasqual (Buenos Aires): Aquets esplais patriotics no més s'estilaven en temps dels *Segadors*.—M. Solé: Per lo de l'*hombra* ab h, hi passaria; per allò dels *dos astres al estiu* no hi puc passar de cap manera.—Lluís Boixader: Entra en cartera en espera d'un número d'ignocents.—Reina Alexia: S'aprofitarà.—Pallejà:

La xarada no m'agrada;
 no m'agrada, no, senyó...
 Perquè ¿sab? la solució
 la trobo massa gastada.

Salvador Bonavia: No haviem quedat en que era mort, en Pallejà?—E. V.: La curta ens ha semblat massa trágica; la llarga anirà, si tenim temps de corregirla.—V. Cerilla: Mirarem d'enquibirhi un jeroglífic.—Ramon Valls: Veiam, vinga una cantarella:

*Com una espelma es l'amor:
 molta claror de moment,
 poc a poc se va fonent
 y, després, tot queda fosc.*

Justa! Y quan es fosc..., cinematògraf!—A. F. (a) Maltust: Pobre primavera, a les seves mans!—P. M. P. (Punta Arenas-Chile): Gracies per la bona intenció, però no'ns es possible. Aquí, l'actualitat s'ho menja tot.—A. D. V.: Són ben sentides y ingenues, però la forma no m'acaba d'entusiasmar.—Ll. Barceló y Bou: Rebut, y gracies.—Maco: Ja sab que no molesta mai. Lo que nosaltres voldriem es poder acontentar més sovint a l'il·lustre *pléyade* de trenca-closcaires. Disposi.—Victor Canigó: Ni el fons ni la forma no són prou recomanables.—A Genies: Havem examinat la caricatura molt detingudament. Resultat de l'examen ha sigut la convicció de que no es publicable.—Tikis Mikis: La sátira del seu treball es molt local.—El amigo de Manolo: Molt be; vostè es un gran endevinaire. Encara que no escrigui en català, per això, ja se l'entén, perquè fa molt bona lletra.—Iris: El trobo molt desigual. Vostè treballa la *personalitat* y vagi fent, que un dia o altre *llegará*.—Josep Sadurn Mas de los Valls: Com a *xarada*, no hi ha res a dir; com a sonet, hi hauria molt que enraonar.—C. F.: Vol saber el meu parer, diu?... Allà va: Que'l dia que se li acudeixi un pensament original y el vesteixi ab uns versos facilis, ben ritmats, y ben accentuats, y ben escrits, aquell dia farà una bona poesia.—Lluís Pugés: Es a dir que la seva dèria es ser *peixet*?... Tira idem!—Agustí Escalasans Folc: Això està bastant bé, però no es gènere propi pera casa; molt tetric y molt macabre... Per això no m'acabe d'agradar.—Lluís Boixader: No farem res. La prosa es subversiva y el dibuix quasi be que també.—Pep Cistelló: Ho sento, però no m'atreveixo ab cap de les tres.



L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIODIC HUMORISTIC ILUSTRAT

Administració y Redacció:	Preus de subscripció:
Llibreria Espanyola,	Fòra de Barcelona,
Rambla del Mitg, núm. 20	cada trimestre:
BARCELONA	Espanya, 3 ptes. - Extranjer, 5

Número solt: 10 centims — Atrassats: 20

Antoni López, editor — Rambla del Mitg, núm. 20
 Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Oim, 8
 BARCELONA

Antoni López, editor, Rambla del Mitg, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2



Obras de C. GUMÀ

Fruyta del temps.—Colecció de poesias, formant quatre tometis titolats: *Fruyta amarga, Fruyta verda, Fruyta agre-dolça* i *Fruyta madura*; segona edició, il·lustrada. Cada tomet 0'50 de pesseta, tots junts. 2

L' amor, lo matrimoni i 'l divorci.	0'50
Del bressol al cementiri.	0'50
Buscant la felicitat.	0'50
Petons i pessichs.	0'50
Barcelona en camisa.	0'50
Lo deu del segle.	0'50
Home ó dona?	0'50
La dona nua (<i>Moralment</i>).	0'50
Tipos y topes (<i>Colecció de retrats</i>).	0'50
Guerra al cólera! <i>Instruccions pera combatre'l</i>	0'25
Cla i català. <i>Lliçons de gramàtica parda.</i>	0'50
Don Quijote de Valldaroca.	0'50
Ecce-Homo! <i>Monòlech en un acte y en vers.</i>	0'50
Mil y un pensaments. —Colecció de màxims y sentències.—Un tomo de unas 100 pàgines.	1
Lo Rosari de l' Aurora. —Album humorístich, ab caricatures	0'50
Filomena. —Viatge de recreo al interior d' una dona.	0'50
Lo cólera y la miseria, y una carta al Dr. Ferrán.	0'50
Sobre las donas. —Polèmica entre C. Gumà y Fanlàstich.	0'50
Gos y gat. —Juguet còmic en un acte y en vers.	1
Vuyts y nous. —Ab lo retrato del autor.	0'50
Un cap-mas. —Juguet còmic en un acte y en vers.	1
20 minuts de broma. —Un tomet que conté dos monòlechs representables, titolats: <i>Tres nicosi</i> y <i>Un cessant</i>	0'50
Lo pot de la confitura. —Colecció de poesias.	0'50
La Exposició Universal. —Humorada agre-dolça.	0'50
Cura de cristià. —Juguet còmic en un acte y en vers	1
Guia còmica de la Exposició Universal. —Un tomo de 100 pàgines, ab un plano y varios dibuixos.	1
L' amor es cego. —Juguet còmic en un acte y en vers	1
Cançons de la flamarada. —Un tomo de 128 pàgines.	1
Una casa de despeses. —Juguet còmic en un acte.	1
La primera nit. —(<i>Impressions de un nuvi</i>).	0'50
Lo dia que 'm vaig casar. —(<i>Impressions de una nuvia</i>).	0'50

Ensenyansa superior. —Juguet còmic en un acte	1
Drapets al sol. —Escàndol humorístich, il·lustrat.	0'50
Quinze dias á la lluna. —Gatada en vers, il·lustrada.	0'50
Ni la teva ni la meua. —Comedia en 3 actes y en vers	2
Un viatge de nuvis. —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
Quina dona vol vesté? —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
Lo primer dia. —Juguet còmic lirich, en un acte.	1
Art de festejar. —Catecisme amorós, en vers, il·lustrat per M. Moliné.	0'50
Guia del conquistador. —2.ª part del <i>Art de festejar</i>	0'50
Colón ó Carnestoltes? —Ensarronada còmica municipal, il·lustració de M. Moliné.	0'50
Abaix lo existent! —Disbarat còmic en un acte.	1
Lo Marqués de Carquinyoll. —Juguet còmic en un acte	1
Una aventura de amor. —Il·lustrada per M. Moliné.	0'50
Pelegrins á Roma. —Viatge bufó-tràgich en vers, il·lustrat	0'50
Per qué no's casan los homes? —Humorada en vers, il·lustrada	0'50
Per qué no's casan las donas? —Humorada en vers, il·lustrada	0'50
Jesús Maria Joseph! —Juguet còmic en un acte.	1
La salsa del amor.	0'50
Lo món per un forat. —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
Com se pesca un marit? —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
De la Rambla á la manigua. —Aventuras d' un reservista, il·lustradas.	0'50
Blanchs y negres, ó la qüestió de Cuba, il·lustrada.	0'50
Un casament á proba. —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
La senyora de tothom. —Humorada en vers.	0'50
Lo llibre de las cent veritats. —Edició il·lustrada.	0'50
El pecat de Eva. —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
Agencia de matrimonis. —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
Entre faldillas y pantalons. —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
Sota la parra. —Colecció de cantars	0'50

♦ AVIAT SE POSARÀ A LA VENDA L'INTERESSANTÍSSIM LLIBRE ♦

LES CENT MILLORS POESIES DE LA LLENGUA CATALANA

triades per E. MOLINÉ Y BRASÉS

UN VOLUM D'UNES 350 PLANES, IMPRÉS SOBRE PAPER TAFIET, FABRICAT EXPRESSAMENT PERA AQUESTA EDICIÓ

PREU: UNA PESSETA

Tirada especial de 100 exemplars, 25 en paper Japó y 75 en paper de fil marca «Guarro»

SANTIAGO RUSIÑOL

DEL BORN AL PLATA

PREU: TRES PESSETES

Aquesta setmana sortirà **EL TITELLA PRODIG**

per SANTIAGO RUSIÑOL

PREU: UNA PESSETA

EDICIÓ POPULAR

Preu: 1 pesseta

LA NIT DE L'AMOR

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliuranses del Giro Mútuu o be en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés, un ral pera certificat. Als corresponents se'ls otorguen rebaxes.



PREPARANT EL PELEGRINATGE

—Escolta: no m'hi podries portar a mi, a Lourdes?... Fa tants anys que espero que algú fassi el miracle de desclavarme de la creu!...

—No hi ha inconvenient, però t'aviso que tu, com a pobre, hauras d'anar en tercera.